

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

ΜΕ ΠΟΛΛΗ ΧΑΡΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΥΜΕ τα Πρακτικά της Ζ' Συνόδου της Βουλής των Εφήβων (2001-2002). Στον τόμο αυτό καταγράφονται περιληπτικά τα θέματα που ανέλυσαν στις γραπτές εργασίες τους όλα τα παιδιά που μετείχαν στο πρόγραμμα. Παρουσιάζεται, επίσης, και το πλουσιότερο έργο των συνεδριάσεων που πραγματοποιήθηκαν τον παρελθόντα Σεπτέμβριο στις αίθουσες του Κοινοβουλίου.

Η Βουλή των Εφήβων έχει διανύσει ήδη επταετή επιτυχή πορεία και ατενίζει με σιγουριά και αισιοδοξία το μέλλον. Πάνω από 22.000 μαθητές έλαβαν μέρος στο εκπαιδευτικό αυτό πρόγραμμα κατά την παρελθούσα σχολική χρονιά. Μαθητές και μαθήτριες από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, καθώς και από τα Ενιαία Λύκεια, τα ΓΕΕ και τα ΓΕΕ Μαθητείας Α' Κύκλου του ΟΑΕΔ όλης της Ελλάδας, συμμετείχαν στην προσπάθεια καταγραφής και συζήτησης των ποικίλων προβλημάτων που απασχολούν τους σημερινούς νέους.

Είμαστε σίγουροι πως όλοι οι αποδέκτες αυτών των Πρακτικών, η πολιτική ηγεσία και οι πνευματικοί άνθρωποι του τόπου, δημόσιοι φορείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, ο γραπτός και ηλεκτρονικός Τύπος, η νέα γενιά της Ελλάδας, της Κύπρου και του Απόδημου Ελληνισμού, καθώς και κάθε ενδιαφερόμενος πολίτης, θα αντλήσουν χρήσιμες πληροφορίες και θα οδηγηθούν σε ενδιαφέροντα συμπεράσματα από τη μελέτη αυτών των κειμένων, μέσα από τα οποία αναδεικνύεται η ευρύτητα των προβληματισμών της σημερινής ελληνικής νεολαίας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

«ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ»
Ζ' Σύνοδος 14-18.9.2002

Α' ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ Ζ' ΣΥΝΟΔΟΥ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ

I. Συμμετοχή στα κοινά και Πολιτική κοινωνικοποίηση

Η «ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ» είναι Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα της Βουλής των Ελλήνων, το οποίο οργανώνεται από το σχολικό έτος 1995-1996 σε ετήσια βάση, με τη συνεργασία των Υπουργείων Παιδείας της Ελλάδας και της Κύπρου, και από το σχολικό έτος 2001-2002 και με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αρχικά, μετείχαν στο πρόγραμμα, μαθητές της Β' Λυκείου (1995-96). Από το σχολικό έτος 1999-2000, κρίθηκε σκόπιμο, λόγω μεταβολών του εκπαιδευτικού συστήματος, να καλούνται και μαθητές της Α' τάξης των Λυκείων, και από το σχολικό έτος 2000-2001, έπειτα από εκφρασθείσα έντονη επιθυμία μαθητών ΤΕΕ του ΟΑΕΔ, και μαθητές του Οργανισμού αυτού. Έτσι, από την Ζ' Σύνοδο, το Πρόγραμμα απευθύνεται στους μαθητές της Α' και Β' τάξης όλων των Ενιαίων Λυκείων, των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (ΤΕΕ) της χώρας και των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (ΤΕΕ) Α' Κύκλου του ΟΑΕΔ, στους μαθητές των Ελληνικών Λυκείων της Αλλοδαπής, καθώς και στους μαθητές της Β' τάξης των Λυκείων και Τεχνικών Σχολών της Κύπρου.

Το Πρόγραμμα αυτό ως κύριο σκοπό έχει την καλλιέργεια θετικής στάσης των νέων απέναντι στην αξία της *συμμετοχής στα κοινά*, καθώς και τη μύση τους στις αξίες, τους κανόνες και τις πρακτικές της Δημοκρατίας, όπως αυτές εφαρμόζονται στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Η «συμμετοχή στα κοινά» αποσκοπεί στην κοινωνική πολιτική ευαισθητοποίηση των εφήβων, δηλαδή, στη συνειδητή ένταξή τους στις κοινωνικές και πολιτικές λειτουργίες του δημοκρατικού μας πολιτεύματος, στη διαμόρφωση ενός πεδίου δημόσιου διαλόγου για τη νεολαία, στην ενεργοποίηση του ενδιαφέροντος των εφήβων για συζήτηση, στη βίωση της δημοκρατίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης, ως τρόπων ζωής, και στη συστηματική κριτική εξοικείωσή τους με όλες τις εκφάνσεις του δημόσιου και του ιδιωτικού βίου.

II. Στο προσκήνιο της δημόσιας ζωής ο νεανικός ενθουσιασμός

Οι προβληματισμοί, οι απόψεις και οι προτάσεις κάθε μαθητή που μετέχει στο Πρόγραμμα, περιέχονται στην ατομική γραπτή εργασία του.

Επειδή, όμως, οι μαθητές που μετέχουν στο Πρόγραμμα είναι πολυάριθμοι –τη Ζ΄ Σύνοδο πήραν μέρος περισσότεροι από 22.000 έφηβοι– οι απόψεις τους τελικά, συνοψίζονται σε μια γενική Σύνθεση Κειμένων, για όλες τις εκλογικές περιφέρειες μαζί, που επέχει θέση *νομοσχεδίου* για συζήτηση στις επί μέρους Επιτροπές της «Βουλής των Εφήβων».

Τα κείμενα αυτά μαζί με τα Πρακτικά των συνεδριάσεων των Επιτροπών και της Ολομέλειας της «Βουλής των Εφήβων» εκδίδονται από τη Βουλή σε ενιαίο τόμο και παραδίδονται στις αρμόδιες Διαρκείς Κοινοβουλευτικές Επιτροπές της Βουλής των Ελλήνων, την Κυβέρνηση, τους πολιτικούς κοινωνικούς και τοπικούς φορείς κ.λπ. Παράλληλα, διαχέονται σε όλο τον κόσμο από τις ηλεκτρονικές σελίδες της Βουλής των Ελλήνων στο Διαδίκτυο, προκειμένου να αποτελέσουν μέτρο της συνειδητοποίησης και της ευαισθησίας της ελληνικής νεολαίας και της κοινωνίας στο σύνολό της.

III. Οργάνωση του Προγράμματος

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα της «Βουλής των Εφήβων» λειτουργεί και συντονίζεται υπό την εποπτεία και με την ευθύνη ειδικής επιτροπής, της **Επιτροπής του Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων»** (Ε.Π.), με Πρόεδρο τον Αντώνη Σαμαράκη, Συγγραφέα, Αντιπρόεδρο τον Ιωάννη Μαρκαντώνη, *Ομότιμο Καθηγητή της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών*, και μέλη (κατ' αλφαβητική σειρά) τους:

Λίνα (Ορσαλία) Αλεξίου, *Δημοσιογράφος*

Πάννη Γιαννόπουλο, *Διδάκτορα Ιστορίας*

Γεώργιο Κασμάτη, *Καθηγητή της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*

Ηλία Κατσούλη, *Καθηγητή του Παντείου Πανεπιστημίου*

Χαράλαμπο Μελισσάρη, *Φιλολόγο*

Γεώργιο Μεταλληνό, *Πρωτοπρεσβύτερο, Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών*

Αδαμάντιο Πεπελάση, *Καθηγητή Πανεπιστημίου, Οικονομολόγο.*

Β' ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη ορισμένες παρατηρήσεις από την εφαρμογή του Προγράμματος κατά τα προηγούμενα έτη, προχώρησε σε αλλαγές οι οποίες εμπεριέχονται στο παρακάτω χρονοδιάγραμμα:

1. Χρονοδιάγραμμα δράσεων

Τα στάδια της όλης εργασίας ήταν τα ακόλουθα:

1. Στα Λύκεια ή ΤΕΕ και ΤΕΕ Α' κύκλου ΟΑΕΔ της χώρας, στα Λύκεια και τις Τεχνικές Σχολές της Κύπρου και στα Ελληνικά Λύκεια του Εξωτερικού που μετείχαν στο Πρόγραμμα, ορίστηκαν με πρόταση του Συλλόγου των διδασκόντων, ένας ή περισσότεροι καθηγητές –ανάλογα με τον αριθμό των τμημάτων του σχολείου– υπεύθυνοι για το Πρόγραμμα, οι οποίοι λειτούργησαν ως *Σύνδεσμοι* του σχολείου (δηλαδή των μαθητών του σχολείου) και της Επιτροπής της «Βουλής των Εφήβων» (Νοέμβριος 2001).
2. Οι Καθηγητές – *Σύνδεσμοι* ενημερώθηκαν για το Πρόγραμμα, τους στόχους του και τη μέθοδο εργασίας των μαθητών στη διάρκεια συναντήσεων με μέλη της Ε.Π. που πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, τα Ιωάννινα και το Ρέθυμνο. Στους Καθηγητές – *Συνδέσμους* δόθηκε ενημερωτικό υλικό υποστήριξης υπό μορφή κειμένων γενικού προβληματισμού, ως και τα Πρακτικά και οι Βιντεοταινίες της Στ' Συνόδου (Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2002).
3. Οι Καθηγητές – *Σύνδεσμοι* ενημέρωσαν με τη σειρά τους, κατά τμήμα, τους μαθητές της Α' και Β' τάξης του σχολείου τους, σε 3 διδακτικές ώρες, για τους σκοπούς του Προγράμματος και τον τρόπο εργασίας των μαθητών που μετείχαν σ' αυτό. Διευκρινίστηκε ότι κάθε μαθητής ή μαθήτρια που ήθελε να μετάσχει, όφειλε να συντάξει μία γραπτή εργασία, όπου θα ανέλυε ένα τουλάχιστον ζήτημα που τον/την έχει απασχολήσει ή το ξει ως σοβαρό πρόβλημα του στενού προσωπικού ή ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος (Φεβρουάριος 2002).
4. Σε όλα τα Ενιαία Λύκεια και τα ΤΕΕ της Ελλάδας, τα Λύκεια και τις Τεχνικές Σχολές της Κύπρου και τα Λύκεια του Απόδημου Ελληνισμού στάλθηκαν από τη Βουλή ειδικά «**Τετράδια**» για τη συγγραφή των εργασιών των μαθητών (Φεβρουάριος 2002).

5. Μετά από ένα μήνα, οι γραπτές εργασίες παραδόθηκαν από τους μαθητές στους Διευθυντές των Σχολείων τους, οι οποίοι, αφού κάλυψαν τα στοιχεία ταυτότητας των συντακτών μαθητών με ειδικό αυτοκόλλητο χαρτί (Μάρτιος 2002), απέστειλαν τα συγκεντρωμένα Τετράδια του σχολείου τους στο **Κέντρο Αξιολόγησης**, που οργανώθηκε στην Αθήνα (ΟΑΚΑ).
6. Οι γραπτές εργασίες των μαθητών αξιολογήθηκαν από **αξιολογητές - καθηγητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** υπό την εποπτεία μελών της Επιτροπής του Προγράμματος της «Βουλής των Εφήβων» (Απρίλιος-Μάιος 2002).
7. Μέσα από την αξιολόγηση των γραπτών εργασιών, η Επιτροπή της «Βουλής των Εφήβων» κατέληξε στην επιλογή 300 «Εφήβων Βουλευτών» από την Ελλάδα και 50 από την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό και ισάριθμων αναπληρωματικών. Διευκρινίζεται ότι από κάθε εκλογική περιφέρεια της Ελλάδας επιλέγονται τόσοι «Έφηβοι Βουλευτές» όσοι και οι Βουλευτές της συγκεκριμένης αντίστοιχης περιφέρειας στο Εθνικό Κοινοβούλιο. Στο Κέντρο αξιολόγησης πραγματοποιήθηκε και η **Σύνθεση κειμένων των μαθητών**, όπως οι προτάσεις τους έχουν διατυπωθεί στις εργασίες τους. Η σύνθεση συντάχθηκε από ομάδες αξιολογητών σε μορφή σύντομης περίληψης όλων των εργασιών των μαθητών, στην οποία επισημαίνονται, ομαδοποιημένα αντίστοιχα με τις αρμοδιότητες των έξι Διαρκών Κοινοβουλευτικών Επιτροπών της Βουλής των Ελλήνων, τα εντοπισθέντα προβλήματα και οι προτάσεις για την αντιμετώπισή τους (Ιούνιος 2002).

II. Συνεδριάσεις

Όσοι επελέγησαν ως «Έφηβοι Βουλευτές», προσκλήθηκαν στο Κοινοβούλιο στη Ζ' Σύνοδο (14-18 Σεπτεμβρίου 2002).

1. *Συνεδρίαση Υποδοχής*: Το Σάββατο 14 Σεπτεμβρίου 2002, ώρα 18.30, πραγματοποιήθηκε η συνάντηση υποδοχής των «Εφήβων Βουλευτών» στην αίθουσα της Ολομέλειας του Κοινοβουλίου, όπου ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης, καθώς και ο Πρόεδρος της Επιτροπής του Προγράμματος κ. Αντώνης Σαμαράκης, τους καλωσόρισαν.
2. *Συνεδριάσεις των Επιτροπών*: Οι «Έφηβοι Βουλευτές» χωρίστηκαν σε έξι ομάδες, αντίστοιχες των Διαρκών Επιτροπών του Κοινοβουλίου, που προέκυψαν μετά από την ενοποίηση δύο από αυτές - «Οικονομικών Υποθέσεων» και «Παραγωγής και Εμπορίου», και τη διχοτόμηση της πολυπληθέστερης των «Κοινωνικών Υποθέσεων», συνεδρίασαν, ανά τρεις εκ περιτροπής, εναλλασσόμενες σε ένα τριπλό Πρόγραμμα συνεδριάσεων - ξεναγήσεων. Οι Επιτροπές αυτές ήταν οι ακόλουθες: α) Μορφωτικών Υποθέσεων, β) Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, γ) Οικονομικών Υποθέσεων, δ) Παραγωγής και Εμπορίου, ε) Κοινωνικών Υποθέσεων (Α' τμήμα), στ) Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' τμήμα), ζ) Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης (από 15.9.2002 έως 17.9.2002).

3. *Η Συνεδρίαση στην Ολομέλεια:* Το έργο της Ζ' Συνόδου της «Βουλής των Εφήβων» κορυφώθηκε με τη σύγκληση της Ολομέλειας, την Τετάρτη 18.9.2002, ώρα 10.00, με την παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Πρωθυπουργού, πολιτικών αρχηγών, μελών της Κυβέρνησης, βουλευτών κ.ά. Ο Πρόεδρος της Βουλής κήρυξε την έναρξη της Συνεδρίασης, σύμφωνα με την Ειδική Ημερήσια Διάταξη «Συζήτηση και ψηφοφορία επί της αρχής, των προτάσεων και του συνόλου της «Σύνθεσης Κειμένων» των μαθητών της Α' και Β' Λυκείου που πήραν μέρος στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων» – Ζ' Σύνοδος 2001-2002», και άρχισαν οι αγορεύσεις των «Εφήβων Βουλευτών» από το Βήμα της Ολομέλειας. Μετά την ολοκλήρωση των αγορεύσεων τέθηκε σε ψηφοφορία η «Σύνθεση Κειμένων».

Στη Συνέχεια, ο Πρόεδρος της Βουλής ευχαρίστησε όλους τους μαθητές για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα και συνεχάρη όλους τους συντελεστές για την επιτυχή διεξαγωγή των εργασιών της Ζ' Συνόδου της «Βουλής των Εφήβων» και έλυσε τη Συνεδρίαση.

III. Παράλληλες εκδηλώσεις

Το Πρόγραμμα της Ζ' Συνόδου (2001-2002) εμπλουτίστηκε με ένα πρόγραμμα εμβόλιμων πολιτιστικών και μορφωτικών εκδηλώσεων, που περιλάμβανε:

Ξεναγηση στην Ακρόπολη και την Πνύκα (Κυριακή 15 και Δευτέρα 16 Σεπτεμβρίου 2002).

Ξεναγηση στο χώρο του Κοινοβουλίου (Δευτέρα 16 Σεπτεμβρίου 2002 και Τρίτη 17 Σεπτεμβρίου 2002).

Συναυλία «*Λόγος και Μέλος-Ποιήματα και Μουσικές συνθέσεις Ελλήνων δημιουργών*», με τη Μαρία Φαραντούρη και άλλους καλλιτέχνες, με τη συνοδεία της Ορχήστρας Σύγχρονης Μουσικής της ΕΡΤ, υπό τη διεύθυνση του Ανδρέα Πυλαρινού (Σάββατο 14 Σεπτεμβρίου 2002).

Ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης καλωσορίζει τους «Έφηβους Βουλευτές», στην Ειδική Συνεδρίαση Υποδοχής (14.9.2002).

Στιγμιότυπο από την Ειδική Συνεδρίαση Υποδοχής των «Εφήβων Βουλευτών».

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ Α' ΚΑΙ Β' ΤΑΞΗΣ
ΤΩΝ ΕΝΙΑΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ,
ΤΩΝ ΤΕΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΕ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ
Α' ΚΥΚΛΟΥ ΤΟΥ ΟΑΕΔ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΙ ΤΗΣ Β' ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ είναι η σύνθεση του συνόλου των προτάσεων που κατατέθηκαν από τους 23.367 μαθητές, οι οποίοι έλαβαν μέρος στο Πρόγραμμα. Πρόκειται για εμπειριστατωμένο, τεκμηριωτικό υλικό, όπου παρουσιάζονται συνολικά οι επισημάνσεις-προτάσεις των μαθητών ανά Επιτροπή Υποθέσεων. Οι επισημάνσεις-προτάσεις χρησιμοποιήθηκαν από τους «Έφηβους Βουλευτές» κατά τη συζήτηση στις επί μέρους Επιτροπές ως αφετηρία για τη διατύπωση των τελικών εισηγήσεων-προτάσεων, που κατατέθηκαν στην Ολομέλεια της «Βουλής των Εφήβων» για τελική έγκριση, μετά από σχετική συζήτηση που κατέληξε σε ψηφοφορίες.